

ฮ่องกงประกาศแผนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปีฉบับใหม่
เป้าหมายเพิ่มงบวิจัยและผลักดันอุตสาหกรรมใหม่ให้เติบโต

วันที่ 23 กันยายน 2569

รัฐบาลฮ่องกงได้ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ 5 ปีฉบับใหม่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาแห่งชาติของจีน โดยตั้งเป้าหมายเพิ่มการใช้จ่ายด้านการวิจัยทางด้านนวัตกรรมเกือบเท่าตัวและผลักดันให้สัดส่วนภาคการผลิตและอุตสาหกรรมใหม่เติบโตมากขึ้นถึงร้อยละ ๕.๕ ของเศรษฐกิจ แผนดังกล่าวถูกเปิดเผย ก่อนที่ Mr. John Lee Ka-chiu ผู้บริหารสูงสุดของฮ่องกงจะแถลงนโยบายประจำปี ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ฮ่องกงจัดทำแผนที่ประกอบด้วยเป้าหมายระยะกลางและระยะยาวแบบมีผลผูกพันและมีลักษณะคาดการณ์ล่วงหน้าซึ่งจะครอบคลุมทิศทางการพัฒนาของฮ่องกงจนถึงปี ๒๕๗๓

Mr. John Lee กล่าวว่าทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ 5 ปี และคำแถลงนโยบายจะเดินหน้าไปพร้อมกัน โดยมุ่งยกระดับเศรษฐกิจของเมืองฮ่องกงผ่านการสร้างนวัตกรรมใหม่ในโครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือ (Northern Metropolis) พร้อมเสริมความแข็งแกร่งในด้านการเงิน การบิน การเดินเรือ การค้า และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นจุดแข็งอันนำมาซึ่งความได้เปรียบทางการแข่งขันดั้งเดิมของฮ่องกง

นอกจากนี้แผนนี้还将เน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประกาศมาตรการตั้งแต่เงินอุดหนุนเด็กเกิดใหม่เพื่อส่งเสริมการมีบุตร การเพิ่มงบประมาณด้านสาธารณสุข การขยายที่อยู่อาศัยแบบมีเงินอุดหนุน ไปจนถึงการลดเวลารอคอยบ้านจัดสรรของรัฐ

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

Mr. John Lee กล่าวในสภานิติบัญญัติว่า “แผนพัฒนาแห่งชาติของจีน ๕ ปี ฉบับที่ ๑๕ ของจีน (China’s 15th Five-Year Plan) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาประเทศจีนในอนาคต และเพิ่มความคาดหวังต่อบทบาทของฮ่องกงในการบูรณาการและสนับสนุนการพัฒนาชาติ ถือเป็นโอกาสสำคัญและปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ใหม่สำหรับการเติบโตของเมืองฮ่องกง” พร้อมยอมรับว่าฮ่องกงยังคงมีช่องว่างในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และมีความท้าทายสำหรับภารกิจในการเปลี่ยนผ่านสู่รูปแบบการเติบโตใหม่ ขณะที่ปัญหาสังคมหลายด้านยังคงต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ ๕ ปี เอกสารหมวดที่ ๗ ซึ่ง Mr. John Lee เรียกว่า “วาระการปฏิวัติการ” สำหรับการพัฒนาเมืองในระยะกลางและระยะยาว กำหนดตัวชี้วัด ๑๐๕ รายการ รวมถึง ๒๒ เป้าหมายหลัก ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ นวัตกรรม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเป็น ๑๗ เป้าหมายคาดการณ์ล่วงหน้า และ ๕ เป้าหมายผูกพัน ซึ่งบางส่วนอาจได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์และปัจจัยภายนอกอื่นๆ ทั้งนี้ หากเป้าหมายผูกพันไม่บรรลุต้องมีการรับผิดชอบ รวมทั้งเน้นย้ำว่าบางปัจจัยอาจอยู่นอกเหนือการควบคุม เช่น การเปลี่ยนนโยบายของประเทศต่างๆ

เป้าหมายคาดการณ์ล่วงหน้าที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มกิจกรรมทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีปีละร้อยละ ๑๐ เพื่อให้สัดส่วนการใช้จ่ายด้านนวัตกรรมเพิ่มจากร้อยละ ๑.๖๓ เป็นร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product – GDP) ภายใน ๕ ปี การเพิ่มสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคการผลิตจากร้อยละ ๓.๘ เป็นร้อยละ ๕.๕ ของ GDP และการเพิ่มจำนวนบริษัทที่มีบริษัทแม่ตั้งอยู่นอกฮ่องกงร้อยละ ๔-๕ ต่อปี ส่วนเป้าหมายผูกพันด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การลดการปล่อยคาร์บอนต่อหน่วย GDP ให้ลดลง ร้อยละ ๓๒.๕ และการเพิ่มสัดส่วนพลังงานไร้คาร์บอน (Zero- Carbon energy) สำหรับเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าเป็นร้อยละ ๓๐ จากเดิมเพียงร้อยละ ๒๕ ภายในระยะเวลา ๕ ปี

สำหรับโครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือ (Northern Metropolis) เป้าหมายผูกพันคือภายในปี ๒๕๗๓ จะมีการเพิ่มพื้นที่พร้อมเริ่มก่อสร้าง (spade-ready sites) จาก ๑๒๐ เฮกตาร์เป็น ๙๐๐ เฮกตาร์ ขณะที่เป้าหมายคาดการณ์ล่วงหน้าคือการเพิ่มจำนวนบ้านที่สร้างเสร็จในพื้นที่จาก ๑๑,๐๐๐ หน่วยเป็น ๗๐,๐๐๐ หน่วย

Mr. John Lee ตั้งเป้าหมายด้านคุณภาพชีวิตโดยจะเพิ่มอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรจาก ๒.๒๕ เป็น ๒.๔๓ ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน และลดความเสี่ยงการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคเรื้อรังจากร้อยละ ๗.๓ เป็นร้อยละ ๖.๕ แผนพัฒนานี้ยังมีบทหนึ่งว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (National Security) โดยระบุว่าจะใช้ “แนวทางแบบองค์รวม” เพื่อเสริมความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจผ่านการปรับปรุงระบบกฎหมายและกลไกการบังคับใช้

ทั้งนี้ คำแถลงนโยบายประจำปีของ Mr. John Lee ครั้งสุดท้ายก่อนที่จะหมดวาระการทำงานมีชื่อว่า “วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อยุคใหม่ที่ดีสดใส ขับเคลื่อนการปฏิรูปและการพัฒนา เปิดโอกาสและยกระดับคุณภาพชีวิต” โดยมุ่งเน้นโอกาสการพัฒนา ๕ ด้าน พร้อมมาตรการยกระดับคุณภาพชีวิต ๒๕ รายการ รวมถึงเงินช่วยเหลือแบบครั้งเดียวและเงินอุดหนุนต่างๆ รัฐบาลฮ่องกงจะขยายเวลาของโครงการเงินอุดหนุนเด็กเกิดใหม่ ๒๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกงต่อไปอีก ๓ ปี พร้อมเพิ่มเงินอุดหนุนสำหรับบุตรคนที่สองและถัดไปเป็น ๓๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง นอกจากนี้ยังมีแผนสนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อสร้างอัตราการรับสมัครงานเต็มเวลาเพิ่ม ๑๐,๐๐๐ ตำแหน่งสำหรับเยาวชนที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงาน

การเร่งพัฒนา โครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือ (Northern Metropolis) เป็นหัวใจสำคัญของคำแถลงนโยบายครั้งนี้ โดยสอดคล้องกับแนวคิด “การวางผังแบบสองแกน (dual-core planning)” ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ ๕ ปีฉบับใหม่ซึ่งจัดกลุ่มอุตสาหกรรมนวัตกรรมและเทคโนโลยี (I&T) ไว้ทางเขตเมืองเหนือใกล้ชายแดนจีนแผ่นดิน และจัดกลุ่มภาคการเงินไว้ทางตอนใต้ริมอ่าววิกตอเรีย พื้นที่พัฒนาเขตเมืองเหนือเป็น “กลไกยุทธศาสตร์สำคัญ” สำหรับการบูรณาการ I&T และอุตสาหกรรม โดยอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ที่เข้ามาตั้งฐานในพื้นที่จะได้รับมาตรการลดหย่อนภาษีแบบเฉพาะเจาะจง

รวมทั้งกำลังพัฒนาเมืองมหาวิทยาลัยสามแห่งซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ ๑,๐๐๐ เฮกตาร์ในเขตเมืองเหนือ ตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไป รัฐบาลฮ่องกงจะเชิญชวนมหาวิทยาลัยต่างๆ ให้จัดตั้งวิทยาเขตในพื้นที่ Hung Shui Kiu ขณะเดียวกันทางการฮ่องกงกำลังศึกษาความเป็นไปได้ของการขยายเส้นทางรถไฟทางตะวันตกเชื่อมฮ่องกง- เซินเจิ้น (Hong Kong-Shenzhen Western Rail Link) ลงทางตอนใต้เพื่อเสริมความเชื่อมต่อโครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือ (Northern Metropolis) ยังมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตในฮ่องกง ซึ่งมีพื้นที่อยู่อาศัยจำกัด โดยโครงการที่อยู่อาศัยจะเพิ่มสัดส่วนของแฟลตที่มีพื้นที่กว้างขึ้นราว ๔๕ ตารางเมตร (๔๘๔ ตารางฟุต) จากเดิมร้อยละ ๒๐ เป็น ร้อยละ ๒๕

ทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ ๕ ปีฉบับ และคำแถลงนโยบายประจำปีต่างให้ความสำคัญกับการเสริมบทบาทของฮ่องกงในฐานะศูนย์กลางการเงินระหว่างประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ “สี่ศูนย์กลาง หนึ่งเมือง (Four Centres, One Hub)” ซึ่งมุ่งเสริมความแข็งแกร่งของเมืองในฐานะศูนย์กลางการเงิน การเดินเรือ และการค้าพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมและเทคโนโลยีระดับนานาชาติ และสร้างให้เป็นศูนย์กลางสำหรับ บุคลากรคุณภาพสูง (High- Calibre talent)

Mr. John Lee ระบุว่า ฮ่องกงจะนำระบบประมวลผลมาเพื่อเปิดให้ธนาคารเสนอราคาสำหรับการเพิ่มสภาพคล่องเงินหยวนระยะสั้นให้เหมาะสมต่อการรองรับความต้องการทางการเงินในช่วงสั้นของสถาบันการเงิน รัฐบาลจะส่งเสริมการใช้เงินสกุลเงินในการชำระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ เช่น การจัดซื้อแหล่งน้ำจืดจากมณฑลกว่างตุง พร้อมทั้งขยายตลาดพันธบัตรติ่มซำ (Dim Sum Bond Market) รวมทั้งผู้ดำเนินการตลาดหุ้นและตลาดฟิวเจอร์สของฮ่องกงจะเปิดตัวดัชนีพันธบัตรสกุลเงินหยวนในต่างประเทศ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มเติม

หลังจากที่ฮ่องกงเปิดตัวระบบชำระราคาและส่งมอบทองคำแบบศูนย์กลาง (central clearing and settlement system) อย่างเป็นทางการเมื่อต้นปี ๒๕๖๙ รัฐบาลฮ่องกงกำลังพิจารณาการใช้เงินจากกองทุนแลกเปลี่ยน (Exchange Fund) เพื่อซื้อทองคำเพิ่มเติมและเข้าร่วมในตลาดทองคำแบบการซื้อขายในปัจจุบันและตลาดที่มีการซื้อขายล่วงหน้า (Spot and Futures Markets) นอกจากนั้นคำแถลงนโยบายประจำปีได้ระบุถึงยุทธศาสตร์การเติบโตของภาคเศรษฐกิจเกิดใหม่ เช่น การระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ อสังหาริมทรัพย์ระหว่างประเทศ และบริการทางทะเล ทั้งนี้ คณะทำงานด้านเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า (frontier technology) ชุดใหม่จะเป็นแกนนำในการวิจัยเชิงลึกด้านเทคโนโลยีอวกาศ เทคโนโลยีทางทะเล และเทคโนโลยีควอนตัม

รวมทั้งรัฐบาลปักกิ่งได้เน้นย้ำให้ฮ่องกงเร่งดำเนินการในการแก้ปัญหาความขาดแคลนด้านที่อยู่อาศัย ซึ่ง Mr. John Lee ระบุว่าเป้าหมายคือการลดระยะเวลาการออกยแพตเช่าแบบมีเงินอุดหนุนจาก ๔.๘ ปี เหลือ ๔.๕ ปีภายในปี ๒๕๗๐ และลดลงต่ำกว่า ๔ ปีหลังปี ๒๕๗๓ ขณะที่แผนระยะยาวกำหนดให้แพตเช่าสาธารณะมีสัดส่วนจากร้อยละ ๔๐ ของที่อยู่อาศัยทั้งหมด ขณะที่แพตขายแบบมีเงินอุดหนุนและที่อยู่อาศัยเอกชนในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้าจะมีสัดส่วนอย่างละร้อยละ ๓๐

Mr. John Lee ให้ความสำคัญอย่างมากกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในหลายด้านของนโยบาย รวมถึงการจัดตั้งระบบ “สมองเมือง AI (AI City Brain)” เพื่อเสริมประสิทธิภาพการรับมือเหตุการณ์สภาพอากาศแปรปรวนสุดขีด เหตุการณ์ร้ายแรง และการบริหารจัดการความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ พร้อมจัดตั้งตำแหน่ง “ผู้บัญชาการ AI (AI Commissioner)” เพื่อรับมือความท้าทายใหม่ๆ

อย่างไรก็ตามแม้ AI จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานต่างๆ แต่ก็สร้าง “ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานและสังคม” ทำให้รัฐบาลต้องออกแนวทางกำกับความเสี่ยงทั้งหมด ๗ ข้อ โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการคุ้มครองนักเรียน และมีความเชื่อมั่นว่าเป้าหมายทั้งหมดจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดการบูรณาการเข้ากับวาระการพัฒนาระดับชาติได้มากยิ่งขึ้น ในอีกห้าปีรายได้หรือการพัฒนาของชาวฮ่องกงทุกคนจะมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรมจะมีความหลากหลายมากขึ้น การศึกษาได้รับการยกระดับด้านคุณภาพ เมืองมีความเป็นสากลมากขึ้น และฮ่องกงมีศักยภาพทางเทคโนโลยีขั้นสูง

ความคิดเห็นของ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองฮ่องกง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ ๕ ปีของรัฐบาลฮ่องกง รวมถึงการเร่งพัฒนาโครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือ (Northern Metropolis) จะเป็นโอกาสสำคัญสำหรับผู้ส่งออกไทยและนักธุรกิจไทยที่ดำเนินธุรกิจในฮ่องกงในหลายมิติ โดยเฉพาะในช่วงที่ฮ่องกงกำลังปรับโครงสร้างเศรษฐกิจครั้งใหญ่เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางนวัตกรรม เทคโนโลยี และการเงินระดับโลก ดังต่อไปนี้

๑. โครงการพัฒนาเขตเมืองเหนือซึ่งจะเป็นฐานอุตสาหกรรมใหม่และศูนย์กลางนวัตกรรมและเทคโนโลยี (I&T) จะเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยในกลุ่มสินค้าเทคโนโลยี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนอุตสาหกรรม และบริการด้านดิจิทัล สามารถขยายตลาดเข้าสู่อุตสาหกรรมใหม่ของฮ่องกงได้มากขึ้น

๒. การเพิ่มงบประมาณด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี จะทำให้ฮ่องกงมีความต้องการสินค้าและบริการด้านเทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ส่งออกไทยในกลุ่มสินค้าอัจฉริยะ (Smart Products) อุปกรณ์ที่มีเซนเซอร์ ซอฟต์แวร์ และการเชื่อมต่อเครือข่าย ซอฟต์แวร์ และบริการด้าน AI จะมีโอกาสเข้าสู่ตลาดที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว

๓ การพัฒนาเมืองมหาวิทยาลัยสามแห่งในพื้นที่ Hung Shui Kiu จะทำให้ฮ่องกงมีประชากรนักศึกษาและบุคลากรวิจัยเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภค อาหาร เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สุขภาพ และสินค้าไลฟ์สไตล์เพิ่มขึ้น ผู้ส่งออกไทยสามารถใช้โอกาสนี้ในการขยายตลาดสินค้าอาหารไทย สินค้าเพื่อสุขภาพ และสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพสูง

๔. การเพิ่มสัดส่วนแพลตฟอร์มที่มีพื้นที่กว้างขึ้นในโครงการที่อยู่อาศัยของฮ่องกงจะทำให้ความต้องการสินค้าเฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าไลฟ์สไตล์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าไทยที่มีจุดเด่นด้านดีไซน์ งานฝีมือ และคุณภาพ ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่ได้รับความนิยมในตลาดฮ่องกงอยู่แล้ว ส่วนการลดระยะเวลาอแฟลตเช่าแบบมีเงินอุดหนุนและการเพิ่มสัดส่วนที่อยู่อาศัยสาธารณะจะทำให้ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคพื้นฐานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ส่งออกไทยในกลุ่มอาหารสด อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ดูแลบ้าน และสินค้า FMCG จะมีโอกาสขยายส่วนแบ่งตลาดในฮ่องกงได้มากขึ้น

๕. ยุทธศาสตร์ “สี่ศูนย์กลาง หนึ่งเมือง (Four Centres, One Hub)” จะช่วยให้ฮ่องกงยังคงเป็นประตูการค้า (Gateway) ที่สำคัญของผู้ส่งออกไทยสู่จีนแผ่นดินใหญ่และตลาดโลก การขยายตลาดพันธบัตรตีพิมพ์ การใช้จ่ายเงินหยวนในธุรกรรมภาครัฐ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ จะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ฮ่องกงเป็นฐานในการระดมทุนและขยายธุรกิจได้สะดวกขึ้น

แหล่งข้อมูล:

https://www.scmp.com/news/hong-kong/hong-kong-economy/article/3166776/hong-kong-sets-5-year-plan-double-innovation-spending-boost-new-industries?module=top_story&pgtype=subsection